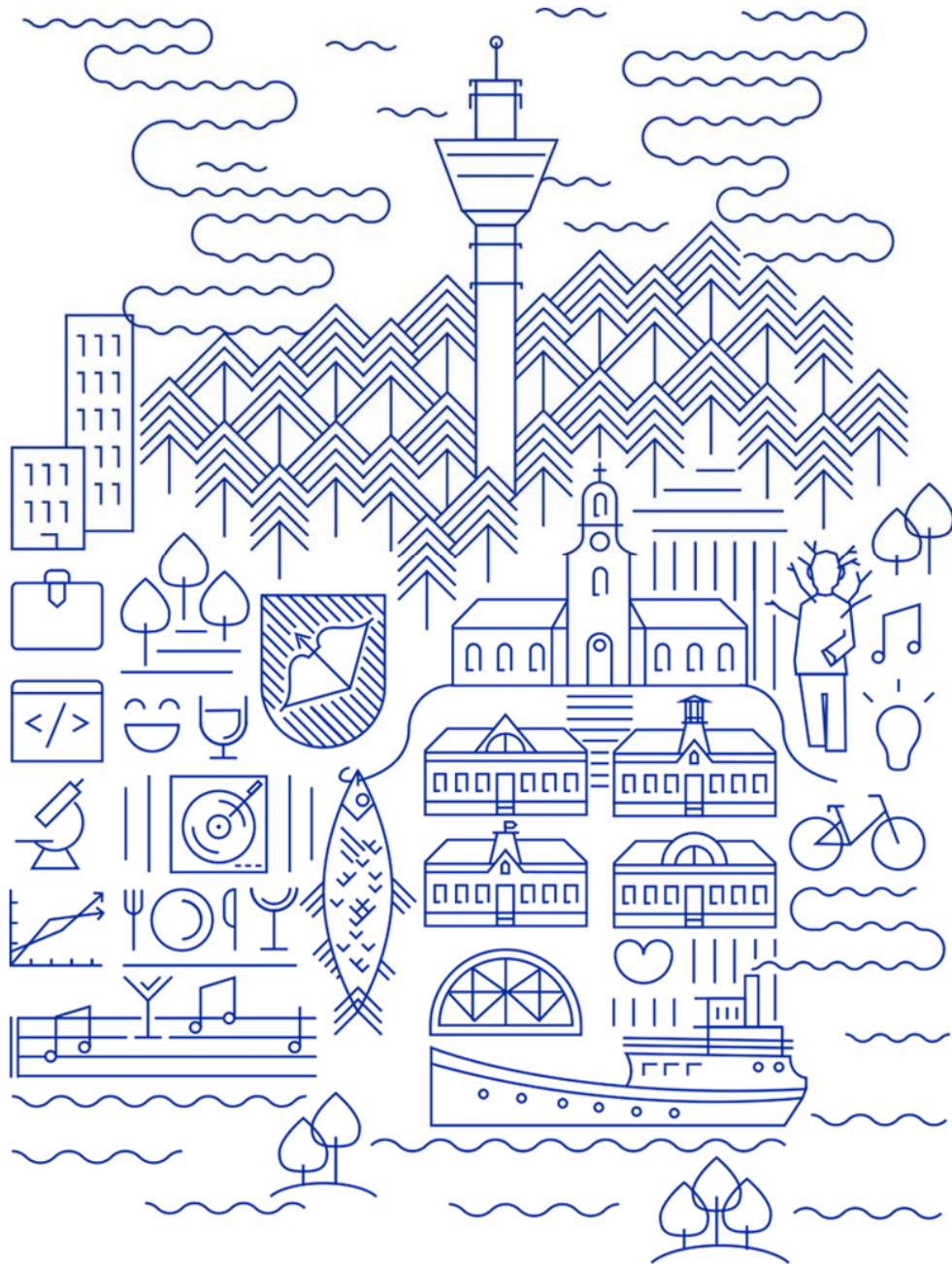

KUOPIO

II OSAVUOSIKATSAUS

tammi-elokuu 2018

Kasvun ja oppimisen palvelualue

Kasvun ja oppimisen lautakunta 9.10.2018

Sisälllys

	sivu
Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	
Kasvun ja oppimisen palvelualue	1
Varhaiskasvatuspalvelut	6
Perusopetus- ja nuorisopalvelut	11
Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö	17
Kasvun ja oppimisen tuen palvelut	22
Talouden toteuma tammi-elokuu 2018 ja talousennuste v. 2018	26
Investointiosan seuranta 31.8.2018 ja ennuste v. 2018	28
Mittarit	29

Kasvun ja oppimisen palvelualue

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkankaan katsaus ajalta 1.1. - 31.8.2018

Toiminta (lyhyesti)

Kasvun ja oppimisen palvelualueen toiminta on toteutunut aj. 1.1. – 31.8.2018 suunnitellusti.

Koulutuspoliittisen ohjelman mittaristo on laadittu ja hyväksytty kasvun ja oppimisen lautakunnassa toukokuussa. Palveluverkoston kokonaistarkastelu on edennyt suunnitellusti ensisijaisesti tiedonkeruulla ja ensimmäinen lautakuntakäsittely on syyskuussa, jonne koillista maaseutualueutta koskeva palveluverkoston valmistelu viedään tiedoksi ja linjattavaksi valmistelun etenemistä varten. Varhaiskasvatuksen osalta on priorisoitu keskustan ja keskustan koillisen alueen (Linnanpelto, Männistö) tarkastelu.

1.8.2018 on otettu käyttöön Koillisella alueella Linnanpellon koulukiinteistön piha-alueelle rakennettu väliaikainen päiväkotikoti, jossa on neljän lapsiryhmän tilat sekä Puijonlaakson päiväkodin yhteyteen rakennettu metsäpäiväkotikoti 16 lapsen ryhmälle. Vuorelankatu 5-7 tiloihin remontoidaan neljän päiväkotiryhmän tilat ja ne saadaan käyttöön 1.11.2018.

Karttulan koulu- ja palvelukeskus otettiin käyttöön 1.8.2018 lukien ja Hiltulanlahden uuden koulun ja päiväkodin rakentaminen etenee suunnitelmien mukaisesti. Läntisen maaseutualueen hankesuunnitelma hyväksyttiin elokuun lautakunnassa, Hatsalan koulun tarveselvitystä ollaan laatimassa. Särkiniemen koulun lk 5-6 siirtyivät Neulamäkeen 1.8.2018 alkaen, jolloin myös koulujen hallinto yhdistettiin.

Sairauspoissaoloihin on kiinnitetty huomiota. Perusopetus on mukana kaupunkitasoisessa ESR-hankkeessa sekä innovatiivisessa ”johtamispalveluiden” pilotoinnissa. Kaikilla kouluilla on työhyvinvointisuunnitelmat ja koulujen lukuvuosisyrymin mukaisesti ne päivitetään lukuvuosisuunnitelmatyön yhteydessä. Varhaiskasvatus valittiin myös mukaan ESR-hankkeeseen ja rahoitusta saatiin esimiesten työnohjausryhmään sekä erityislapsiin liittyvään koulutukseen ja työnojaukseen. Kaikille päiväkodeille on kevään aikana laadittu työhyvinvointisuunnitelmat.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Kasvun ja oppimisen palvelualueen toteutumaennuste ylittää talousarvion n. 2,9 M€ (101,5 %). Ylitys koostuu 1.5.2018 voimaan tulleen palkankorotuksen sekä tammikuussa 2019 maksettavan kertaerän kustannusvaikutuksista, toteutumatta jäävästä varhaiskasvatuksen sairauspoissaolojen vähentämistavoitteesta sekä varhaiskasvatuksen ylitysennusteesta.

Kuluvan vuoden taloudelliset riskit palkankorotusten lisäksi tulevat olemaan varhaiskasvatuspalveluiden talouden toteutumassa (lasten määrän kehitys ja uudet päiväkotiryhmät).

iskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Päivähoidossa olevien lasten ja perusopetuksen oppilaiden määrän kasvu aiheutti haasteita jo tänä syksynä mm. tilojen riittävyden näkökulmasta.

Uuden lukuvuoden osalta ensimmäiset henkilöstömenojen toteutumätiedot saadaan 30.9. palkka-ajossa ja sen jälkeen voidaan tarkentaa loppuvuoden ennustetta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Työhyvinvoinnin parantamisen osalta on laadittu yksikkökohtaiset suunnitelmat sekä on saatu kaupunkitasoista hankerahaa työhyvinvointitoimenpiteitä varten. Sairauspoissaolojen seuranta on myös tehostettu. Alle kouluikäisten lasten määrän kasvu on aiheuttanut päivähoidossa lisäryhmien perustamisia kesken vuotta, joka aiheuttaa toimintakulujen osalta ylityspaineen kuluvalle vuodelle. Kaupungin uutta strategiaa on käsitelty työpaikkakokouksissa sekä kehittämisspäivissä. Maakunta-sote-valmistelutyöhön on osallistuttu olemalla mukana LAPE- ja LANU- ja LANUPE -työssä suunnittelemassa oppimisen ja kasvun tue palveluiden sujuvuutta. Uuden EU-tietosuojasetuksen mukaiset tietoturvaselosteet on laadittu ja koulutuksiin on osallistuttu tarpeen mukaan.

Kasvun ja oppimisen palvelualue

2018

1. KASVAVA KUOPIO

Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.8.	Ohjelma
1.2. Vetovoimainen innovaatio- ja oppimisympäristö sekä laadukas koulutusketju	Jatketaan tulevaisuuden kouluverkoston kehittämistä Toteutetaan koulutuspoliittista ohjelmaa.	Palveluverkoston kokonaistarkastelu on käynnistetty (varhaiskasvatuspalvelut, perusopetus- ja nuorisopalvelut ja lukiopalvelut yhdessä muiden palvelualueiden ja toimijoiden kanssa). Päätös koulutuspoliittisesta ohjelmasta on tehty ja konkreettiset tavoitteet on viety käyttösuunnitelmaan.	● (etenee suunnitellusti) Koillista maaseutualueetta koskeva verkostotarkastelun valmistelutilanne viedään tiedoksi syyskuun lautakuntaan. Koulutuspoliittisen ohjelman mittaristo on hyväksytty toukokuussa.	Kasvava Kuopio -ohjelma
1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Työssäkäyntialueen yhteistyötä laajennetaan ja tiivistetään alueen elinvoiman vahvistamiseksi.	Tiivistetään yhteistyötä yliopiston ja muiden oppilaitosten kanssa.	● (etenee suunnitellusti) Yhteistyö edennyt hyvin Itä-Suomen yliopiston kanssa ja suunnitelma yhteistyön käynnistämisestä Savonia AMK:n kanssa etenee.	Kasvava Kuopio -ohjelma
1.4. Rohkea kaupunkikehitys, elinvoimainen kaupunkikeskusta, monimuotoinen kaupunkikulttuuri	Savilahden rakentaminen ja muut kärkihankkeet etenevät suunnitellusti.	Kansainvälinen koulutuspolku suunnitteilla.	● (etenee suunnitellusti) Määräraha suunnittelua varten on ta-2019 esityksessä.	Kasvava Kuopio -ohjelma

2. HYVINVOIVA KUOPIO

Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.8.	Ohjelma
2.1. Aktiivisuuteen innostava arki	Tuetaan aktiivista elämäntapaa luomalla edellytyksiä omatoimiselle aktiivisuudelle. Aktivoidaan erityisesti tukea tarvitsevia lapsia ja nuoria sekä ikäihmisiä liikkumaan ja harrastamaan sekä terveellisiin elämäntapoihin.	Toteutetaan koulutuspoliittisen ohjelman periaatteita (mm. nuorisovaltuusto, lapsiparlamentti, oppilas- ja opiskelijakunnat). Jatketaan olemassa olevia hyviä käytänteitä mm. varhainen puhekeskustelu, Pienet lapset liikkeelle, Liikkuva koulu, Kulttuuri- ja liikuntapolku.	● (etenee suunnitellusti) Koulutuspoliittisen ohjelman periaatteita toteutetaan sekä hyviä käytänteitä jatketaan.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

2.2. Varhainen tuki	<p>Lapsiperheet saavat tarvittaessa varhaista ja avohuollon tukea.</p> <p>Kaikki peruskoulusta valmistuvat saavat jatko-opiskelupaikan.</p>	<p>Ollaan mukana Lape-hankkeessa. Tehostetaan perusopetuksen kolmiportaisen tuen toimivuutta.</p> <p>Lisätään oppilaan ohjauksen ja tuen yhteistyötä perusopetuksen, nuorisopalveluiden ja toisen asteen toimijoiden kesken.</p> <p>Lisätään lukion aloituspaikkoja ja lisäopetuspaikkoja tarpeen mukaan, tehdään yhteistyötä Sakkyn kanssa.</p>	<p>● (etenee suunnitellusti) Ollaan mukana Lape-hankkeen työryhmissä. Erityisopetuksen uudistus on toteutettu 1.8.2018 alkaen.</p> <p>Lukion aloituspaikkoja (30) lisätty 1.8.2018 lukien.</p>	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
2.3. Työllistymisen ja toimeentulo	Toteutetaan aktiivisia toimenpiteitä (henkilöstöpolitiikka, hankintapolitiikka, yritys yhteistyö, eläkeselvittelyt jne.) pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi ja työmarkkinatuen kunta-osuusmaksun pienentämiseksi.	<p>Työllistetään pitkäaikaistyöttömiä mahdollisuuksien mukaan.</p> <p>Nuorisopalveluiden monialainen työryhmä seuraa nuorten työllistymistä ja tekee tarvittavia toimenpide-ehdotuksia.</p>	<p>● (etenee suunnitellusti) On tehty kahden kuukauden työllistämisen jatkosopimuksia (6+2 kuukautta) kaupunginvaltuuston tahtotilan mukaisesti.</p>	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	<p>Kehitetään uudenlaisia monipuolisia lähipalvelualueita ja lähipalvelukonsepteja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa (vrt. Männistö, Jynkkä).</p> <p>Tuetaan asuinalueiden omatoimisuutta ja omaleimaisuutta (pitäjäraadit, talkooraha, yms.).</p>	<p>Palveluverkostosuunnittelussa huomioidaan palvelujen monipuolisuus ja tilojen monipuolinen ja tehokas käyttö.</p> <p>Mahdollistetaan tilojen aktiivinen käyttö alueiden asukkaille.</p>	<p>● (etenee suunnitellusti) Palvelujen monipuolisuus huomioidaan suunnittelussa ja 1.8.2018 lukien otettiin käyttöön Karttulan Kissakuusen koulu, joka toimii alueen monipalvelukeskuksena. Maksu- ja avustuspoliitikan kehittäminen aloitetaan syksyllä ja valtuustoaloitteen hyväksymisen myötä mahdollistuu koulutilojen maksuton käyttö kylä- ja asukas yhdistyksille.</p>	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
	<p>Parannetaan yleisesti Kuopion turvallisuutta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.</p> <p>Hyödynnetään asiakas- ja asukastietoa turvallisen elinympäristön kehittämisessä.</p>	<p>Tavoitteena turvalliset koulumatkat yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.</p> <p>Koulua ja koulun ympäristöä kehitetään yhteisöllisesti alueen asukkaiden ja muiden toimijoiden kanssa.</p>	<p>● (etenee suunnitellusti) Huomioidaan päiväkotij- ja koulutilasuunnittelussa.</p>	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet		Seuranta 31.8.	Ohjelma
3.1. Viisas liikuminen	Edistetään pyöräilyä ja jalan-kulkua sekä joukkoliikenteen käyttöä sekä kulkuneuvojen yhteiskäyttöä. Laaditaan pyöräilyn kehittämissuunnitelma. Kehitetään maaseutualueen liikkumismahdollisuuksia palveluihin.	Ohjataan lapsia ja nuoria kulkemaan turvalliset koulumatkat kävellen tai pyöräillen. Hyödynnetään kaikissa kuljetuksissa yhteiskäyttöä.	●	(etenee suunnitellusti) Ohjaaminen tapahtuu osana koulun liikunta- ja terveyskasvatusta.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma
3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö	Otetaan käyttöön sähköinen kokouskäytäntö hallituksessa, lautakunnissa ja valtuustossa. Parannetaan tilojen monikäyttöisyyttä ja tehostetaan tilankäyttöä.	Toteutetaan sähköinen kokouskäytäntö lautakunnan kokouksissa. Palveluverkostosuunnittelussa huomioidaan tilojen monikäyttöisyys ja niiden tehokas käyttö.	●	(etenee suunnitellusti) Laitehankinnat on tehty ja koulutukset aloitetaan laitteiston toimituksen jälkeen, tavoitteena on siirtyä sähköiseen kokouskäytäntöön viimeistään marraskuussa 2018.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma
			●	(etenee suunnitellusti) Otettiin käyttöön 1.8. lukien Karttulan Kissanpuolen koulu, joka toimii alueen monipalveluksena.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma

4. UUDISTUVA KUOPIO

Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet		Seuranta 31.8.	Ohjelma
4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen	Jalkautetaan uutta kaupunkistrategiaa. Tuetaan hankinta- ja omistajapolitiikalla kaupunkistrategian toteutumista. Kehitetään päätöksenteon avoimuutta ja viestintää.	Strategia viedään käytäntöön toimintatasolle. Hankinnat toteutetaan hankintaohjelman mukaisesti. Osallistetaan henkilöstöä/asukkaita/asiakkaita päätöksenteon valmisteluvaiheessa. Luodaan toimintamalleja osallistamisprosessiin, koulutetaan esimiehet ja henkilöstö toimintamallin toteuttamiseen.	●	(etenee suunnitellusti) Strategiaa on käsitelty työpaikkakokouksissa ja huomioitu toiminnan suunnittelussa. Hankintaohjelma on käytössä.	Uudistuva Kuopio -ohjelma
			●	(etenee suunnitellusti) Nuorisopalveluissa osallisuutta kehitetään mm. Kuopion nuoret vaikuttajat -hankkeella. Karttulan testamenttirahoitus on suunnattu nuorten toiminnan ja osallisuuden kehittämiseksi.	Uudistuva Kuopio -ohjelma

	Toteutetaan henkilöstön työhyvinvointia parantavia toimenpiteitä. Henkilöstön sairauspoissaolot vähenevät 2 kalenteripäivää/henkilötyövuosi. Sairausriskien poistaminen ja sairauspoissaolojen sijaisjärjestelyt turvataan.	Esimiesten/henkilöstön koulutus ja vastuu. Työyhteisötaitojen ja työmenetelmien kehittäminen. Poissaolojen seurannan kehittäminen ja varhaisen puuttumisen malli. Vahva yhteistyö työterveyshuollon kanssa ennaltaehkäisevään toimintaan.	● (etenee suunnitellusti) Sairauspoissaoloihin on kiinnitetty huomiota. Varhaiskasvatus ja perusopetus ovat mukana kaupunkitasoisessa ESR-hankkeessa. Kaikki yksiköt ovat laatineet työhyvinvointisuunnitelmat.	Uudistuva Kuopio -ohjelma; Työhyvinvointisuunnitelma
Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.8.	Ohjelma
4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta	Digitalisoidaan ja sujuvoitetaan palveluprosesseja.	Kehitetään edelleen sähköisiä palveluja. Ollaan mukana Tulevaisuuden kuntien ICT-yhteistoiminnan toteuttamishankkeessa.	● (etenee suunnitellusti) Digitalisaatiohankkeet etenevät (mm. varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen sähköistäminen, Digipave).	Uudistuva Kuopio -ohjelma
	Osallistutaan maakunta- ja soteuudistuksen valmisteluun ja varaudutaan omassa toiminnassa tulevaan muutokseen, jotta muutos toteutuisi mahdollisimman sujuvasti asiakkaille ja henkilöstölle.	Ollaan mukana sote- ja maakuntauudistuksen valmistelussa (mm. maakunnallinen Lape-hanke).	● (etenee suunnitellusti) Osallistuttu Lape-työryhmiin ja maakunnan Hyte-ryhmään.	Uudistuva Kuopio -ohjelma
	Uudistetaan ja kehitetään toimintaa mm. erilaisten kokeilujen avulla ja ottamalla käyttöön hyviä toimintatapoja.	Kehitetään toimintaympäristön ja asiakkaiden tarpeiden mukaisia toimintatapoja ja palveluita.	● (etenee suunnitellusti) Toteutetaan kehittämishankkeita yhteistyössä (mm. Digipave, varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen sähköistäminen, Muksunetti).	Uudistuva Kuopio -ohjelma
4.3. Kestävä talous	Toimitaan taloudellisesti ja parannetaan tuottavuutta, jotta kaupungin taloudellinen tulos on suunnitellun mukainen ja tasapainossa valtuustokauden aikana. Myydään ja luovutaan palvelutuotannon kannalta tarpeettomista tiloista ja samalla vähennetään kaupungin korjausvelkaa. Toteutetaan laajempaa strategian mukaista investointiohjelmaa.	Toimitaan taloudellisesti ja tehokkaasti.	● (etenee suunnitellusti) Talouden seuranta ja ennustamista tehdään säännöllisesti. Varhaiskasvatuksen asiakasmäärän ennustaminen tuottaa edelleen haasteita kuten myös asiakasmaksujen muutokset aiheuttavat lisähaasteita ennustamiseen.	Uudistuva Kuopio -ohjelma

Varhaiskasvatuspalvelut

Kasvatusjohtaja Juha Parkkisenniemen katsaus ajalta 1.1. - 31.8.2018

Toiminta (lyhyesti)

Varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrä on jatkanut kasvuaan ja tämä on aiheuttanut haasteita tilojen riittävyyteen. Elokuun alussa valmistui Linnanpellon koulun pihalle ns. viipalepäiväkoti, jossa on tilat neljälle lapsiryhmälle. Vuorelankatu 5-7 kiinteistöön piti myös valmistua tilat neljälle ryhmälle, mutta valmistuminen viivästyi myöhempään syksyyn. Näillä tiloilla saadaan helpotusta keskustan ja keskustan koillisen alueen paikkapulaan.

1.8 otettiin myös käyttöön Puijonlaakson päiväkotiin kuuluva kota, johon perustettiin ryhmä, jolla helpotetaan osaltaan Puijonlaakson ja lähialueiden tilapulaa. 1.8 valmistui Karttulan päiväkotijoukko ja koulukeskus. Lisäksi avattiin kaksi uutta yksityistä päiväkotia, toinen Saaristokaupunkiin, toinen Kettulanlahteen.

Vaikea influenssakausi näkyi varhaiskasvatuspalveluissa runsaina sairauspoissaoloina kevättalven aikana. Varhaiskasvatuspalveluista lähti kaupunkitasoiseen työhyvinvointihankkeeseen mukaan Pölläkänlahden päiväkotijoukko. Lisäksi palvelut saivat rahoitusta kaupungilta esimiesten työnohjausryhmiä varten sekä erityislapsiin liittyvään koulutukseen sekä työnohjaukseen. Tähän kokonaisuuteen liittyen järjestettiin elokuussa minikilpailutus. Kevään aikana valmistuivat myös päiväkotien työhyvinvointisuunnitelmat.

Olelliset poikkeamat talousarvioon

Varhaiskasvatuspalveluiden toteutumaennuste ylittää talousarvion n. -2 miljoonalla eurolla. Ylityksestä n. -0,6 M€ on vuoden 2018 palkankorotusten vaikutusta ja -1,1 M€ lapsimäärän kasvusta johtuvasta palvelun järjestämisen kustannuksista. Lisäksi sairauspoissaolojen vähentämistavoite (-0,3 M€) ei tule elokuun lopun tilanteen mukaisesti toteutumaan. Epätarkoituksenmukaisissa tiloissa toimiminen tuottaa myös osin lisää henkilöstökustannuksia.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiseksi

Varhaiskasvatuksen suurimmat riskit liittyvät lapsimäärän kasvusta johtuvaan tilojen riittävyyteen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Yksikkökohtaiset hyvinvointisuunnitelmat on laadittu ja osallistutaan työhyvinvointihankkeisiin. Talousarviossa pysymisen suhteen järjestetään säännöllisiä palavereita taloushallinnon kanssa ja seurataan budjettia tiiviisti. Lisäksi pyritään seuraamaan päiväkotien tila-asioita tiiviisti ja mikäli pysymme luopumaan pienistä ja epätarkoituksenmukaisista tiloista, niin sitäkin pyritään tekemään.

Tietosuojaselosteet on päivitetty vastaamaan EU:n tietosuojasetusta. Lisäksi on käyty lomakkeisto läpi ja päivitetty sekin vastaamaan asetusta.

Maakunta- ja sote-valmistelutyö on ollut suhteellisen tiivistä, mutta hieman hajanaista. Erilaisiin työryhmiin on osallistunut paljon ihmisiä, mutta kokonaisuus on hieman hahmottomaton. Jatkossa tarvitaan vielä enemmän koordinaatiota tässä.

Varhaiskasvatuspalvelut

2018

2. HYVINVOIVA KUOPIO

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Lapsiperheet saavat tarvittaessa varhaista ja avoimuksen tukea.	<p>Ollaan mukana Lape-hankkeessa. Jatketaan erityisopetuksen kehittämisprosessia. Tarkastellaan erityisopetuksen prosessi yhdessä perusopetuksen kanssa.</p> <p>Jatketaan olemassa olevia hyviä käytänteitä mm. Pienet lapset liikkeelle -toimintamalli, Varhaisen tuen koordinaattori -toiminta, Lastenneuvolan, varhaiskasvatuksen ja lapsiperheiden sosiaalityön alueellinen yhteistyömalli, Kulttuurikuriiritoiminta, seurakuntayhtymä -yhteistyö sekä vuosiluokkiin sitomaton esi- ja alkuopetus -malli.</p> <p>Ollaan mukana kansallisissa oph:n Lois-to- ja Majakka verkostoissa.</p>	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	<p>● (etenee suunnitellusti)</p> <p>Ollaan mukana Lape-hankkeen työryhmissä. Erityisopetuksen uudistus on toteutettu 1.8.2019 alkaen. Toimintamallit, monialaisen yhteistyön mallit ja verkostotyö toteutuu suunnitellusti.</p>	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

2.3. Työllistyminen ja toimeentulo

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Toteutetaan aktiivisia toimenpiteitä (henkilöstöpolitiikka, hankintapolitiikka, yritysyhteistyö, eläkeselvittelyt jne.) pitkäaikais-työttömyyden vähentämiseksi ja työmarkkinatuen kunta-osuusmaksun pienentämiseksi.	Työllistetään pitkäaikaistyöttömiä mahdollisuuksien mukaan.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	<p>● (etenee suunnitellusti)</p> <p>Henkilöstön uudelleensijoittamisprosessi on käynnissä paljon ja niissä pyritään mahdollisimman hyvään lopputulokseen.</p>	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Kehitetään uudenlaisia monipuolisia lähipalvelualueita ja lähipalvelukonsepteja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa (vrt. Männistö, Jynkkä).	Palveluverkostosuunnittelussa huomioidaan palvelujen monipuolisuus ja tilojen monipuolinen ja tehokas käyttö.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Karttulan päiväkotij- ja koulukeskus on avattu 1.8.2018 ja siellä tehdään parhailaan töitä yhteistyön kehittämiseksi.	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Edistetään lähiruuan, luomun, kasvisruuan ja kasvusezonkien huomioimista elintarvikkeiden hankinnassa.	Käydään asia läpi Servican kanssa sopimusneuvotteluissa.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Servican kanssa on käyty alustavia sopimusneuvotteluita.	; Resurssiviisas Kuopio -ohjelma
Parannetaan tilojen monikäyttöisyyttä ja tehostetaan tilankäyttöä.	Palveluverkostosuunnittelussa huomioidaan tilojen monikäyttöisyys ja niiden tehokas käyttö. Pyritään pääsemään eroon epäkäytännöllisistä tiloista.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Varhaiskasvatuksen tilaverkosto elää koko ajan, remontteja on tehdään ja uusia päiväkoteja on valmistumassa.	; Resurssiviisas Kuopio -ohjelma

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Jalkautetaan uutta kaupunki-strategiaa. Tuetaan hankinta- ja omistajapolitiikalla kaupunkistrategian toteutumista.	Strategia viedään käytäntöön toimintatasolle. Hankinnat toteutetaan hankintaohjelman mukaisesti.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Hankintaohjelma on käytössä.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma

Kehitetään päätöksenteon avoimuutta ja viestintää.	Osallistetaan henkilöstöä/asukkaita/asiakkaita päätöksenteon valmisteluvaiheessa. Luodaan toimintamalleja osallistamisprosessiin, koulutetaan esimiehet ja henkilöstö toimintamallin toteuttamiseen.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäällikkö	● (etenee suunnitellusti) Asiakkuusjohtaja on osallistunut Vehmersalmen kylätoimikunnan kuulemistilaisuuteen. Varhaiskasvatusverkoston muutoksiin liittyen on järjestetty kuulemistilaisuuksia henkilöstölle ja asiakkaille.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma
Toteutetaan henkilöstön työhyvinvointia parantavia toimenpiteitä. Henkilöstön sairauspoissaolot vähenevät 2 kalenteripäivää/henkilötyövuosi. Sairauspoissaolojen sijaisjärjestelyt turvataan.	Esimiesten/henkilöstön koulutus ja vastuutus. Työyhteisötaitojen ja työmenetelmien kehittäminen. Poissaolojen seurannan kehittäminen ja varhaisen puuttumisen malli. Vahva yhteistyö työterveyshuollon kanssa ennaltaehkäisevään toimintaan. Päivitetään yksiköiden työhyvinvointisuunnitelmat ja laaditaan vastualueen suunnitelma.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäällikkö	■ (etenee hitaasti tai osittain) Influenssakausi oli aika vaikea ja sairauslomien vähentämistavoitetta ei olla saavuttamassa. Yksiköissä on tehty työhyvinvointisuunnitelmat ja lähdetty toteuttamaan niitä.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma; Työhyvinvointisuunnitelma

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Digitalisoidaan ja sujuvoitetaan palveluprosesseja.	Kehitetään edelleen sähköisiä palveluja. Ollaan mukana Tulevaisuuden kuntien ICT-yhteistöiminnan toteuttamishankkeessa. Jatketaan varhaiskasvatuksen digitalisaatiohanketta suunnitelman mukaisesti.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäällikkö	● (etenee suunnitellusti) Digitalisaatiohankkeet etenevät.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma
Osallistutaan maakunta- ja soteuudistuksen valmisteluun ja varaudutaan omassa toiminnassa tulevaan muutokseen, jotta muutos toteutuisi mahdollisimman sujuvasti asiakkaille ja henkilöstölle.	Ollaan mukana sote- ja maakuntauudistuksen valmistelussa (mm. maakunnallinen Lapehanke).	Asiakkuusjohtaja, palvelupäällikkö	● (etenee suunnitellusti) On osallistuttu Lape-työryhmiin ja maakunnan Hyte-ryhmään.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma
Uudistetaan ja kehitetään toimintaa mm. erilaisten kokeilujen avulla ja ottamalla käyttöön hyviä toimintatapoja.	Kehitetään toimintaympäristön ja asiakkaiden tarpeiden mukaisia toimintatapoja ja palveluita.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäällikkö	● (etenee suunnitellusti) Toteutetaan kehittämishankkeita yhteistyössä (mm. Digipave, asiakasmaksujen sähköistäminen, Muksunetti).	; Uudistuva Kuopio -ohjelma

4.3. Kestävä talous

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Toimitaan taloudellisesti ja parannetaan tuottavuutta, jotta kaupungin taloudellinen tulos on suunnitellun mukainen ja tasapainossa valtuustokauden aikana.	Toimitaan taloudellisesti ja tehokkaasti.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	☐ (etenee hitaasti tai osittain) Talouden seurantapalavereita järjestetään suunnitellusti ja pyritään kohti tavoitetta. Asiakasmäärän ennustaminen tuottaa edelleen haasteita. Samoin asiakasmaksujen muutokset aiheuttavat lisähaastetta ennustamiseen ja seurantaan.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma

Perusopetus- ja nuorisopalvelut

Opetusjohtaja Leena Auvisen katsaus ajalta 1.1. - 31.8.2018

Toiminta (lyhyesti)

Perusopetuksen oppilasmäärä on lähtenyt kasvuun noin 140 oppilaalla. Kasvu keskittyy eteläiselle alueelle, jossa tilanne on haastavin Pirtin koulussa, josta kaksi opetusryhmää jouduttiin siirtämään Pyörön kouluun. Hiltulanlahden koulun oppilasmäärän kasvu on ollut ennustettua hitaampaa. Maahanmuuttajaopetuksen tarve on pysynyt ennallaan.

Perusopetuksen iltapäivätoimintaan hakijoita on ollut yhteensä 1 209 oppilasta, joista 1 086 on saanut myönteisen päätöksen. Myönteisen päätöksen saaneista 869 on 1. luokan oppilaita, 134 on 2. luokan, 27 on 3. luokan oppilaita ja loput 56 satunnaisesti eri luokka-asteilta.

Koulutuspoliittisen ohjelman mittaristo on hyväksytty ja etenee KOP lautakunnassa. Palveluverkoston kokonaistarkastelu on edennyt suunnitellusti ensisijaisesti tiedonkeruulla. Alueellisesti koillinen maaseutualue on priorisoitu tarkastelussa.

Karttulan koulukeskus otettiin käyttöön 1.8.2018. Hiltulanlahden uusi koulu etenee suunnitelmien mukaisesti. Läntisen maaseutualueen hankesuunnitelma on valmistunut ja Hatsalan tarveselvitys on meneillään, Pirtin koulun lisätiloja koskeva tarveselvitys on käynnistetty. Särkiniemen koulun lk 5-6 siirtyivät Neulamäkeen 1.8.2018 alkaen ja koulut on yhdistetty hallinnollisesti.

Digitalisaatio ja tieto- ja viestintäteknologian pedagoginen käyttö etenee suunnitelman suunnassa, mutta tavoitetta hitaammin. Oppilaslaitteiden osalta tavoite yksi laite / kaksi oppilasta ei ole vielä toteutunut. Palvelujen siirtoprojekti IsteKin kanssa on edennyt hyvin.

Eteläisessä Kuopiossa nuorisopalvelujen toimintaa aloitettu mm. Hiltulanlahdessa ja Kurkimäessä. Kuikkalammen nuorisotilasta on tehty rakentamispäätös.

Nuorisopalvelujen henkilöstö on osallistunut mm. Anu Gretshelin osallisuuskoulutukseen, osallisuutta ja sen rakenteita kehitetään mm. ”Kuopion nuoret vaikuttajat” hankkeella. Karttulan testamentti on suunnattu nuorten toiminnan ja osallisuuden kehittämiseksi.

Etsivää nuorisotyötä on vahvistettu liikkuvalla nuorisotyöllä maaseutualueella ja Kuopion keskustassa ja digitalisaatiota kehitetään yhdessä mm. Po1nt-kuntien yhteisellä Po1nt on chat – hankkeella. Pelitalo Muikku on ollut suosittu.

Sairauspoissaoloihin on kiinnitetty huomiota. Perusopetus on mukana kaupunkitasoisessa ESR-hankkeessa sekä innovatiivisessa ”johtamispalveluiden” pilotoinnissa. Kaikilla kouluilla on työhyvinvointisuunnitelmat ja koulujen lukuvuosirytmien mukaisesti ne päivitetään lukuvuosisuunnitelmatyön yhteydessä. Sairauspoissaolot ovat hieman vähentyneet.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Ennuste ylittää talousarvion n. -0,6 M€, joka johtuu 1.5.2018 voimaan tulevan palkankorotuksen kustannusvaikutuksesta (-0,9 M€) ja koulukuljetuskustannusten alittumisesta (0,3 M€).

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Oppilasmäärän kasvu ja siitä aiheutuva tila- ja henkilöstöresurssin tarve sekä kiinteistöjen kunto.

Perusopetus- ja nuorisopalvelut

2018

1. KASVAVA KUOPIO

1.2. Vetovoimainen innovaatio- ja oppimisympäristö sekä laadukas koulutusketju

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Jatketaan tulevaisuuden kouluverkoston kehittämistä. Toteutetaan koulutuspoliittista ohjelmaa.	Palveluverkoston kokonaistarkastelu on käynnistetty (varhaiskasvatuspalvelut, perusopetus- ja nuorisopalvelut ja lukiopalvelut yhdessä muiden palvelualueiden ja toimijoiden kanssa). Päätös koulutuspoliittisesta ohjelmasta on tehty ja konkreettiset tavoitteet ja mittarit on tarkistettu ja viety käyttösuunnitelmaan.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	 (etenee suunnitellusti) Palveluverkkostaselvitystyö etenee. Koulutuspoliittisen ohjelman tavoitteet ja mittarit on hyväksytty ja aikataulutettu.	; Kasvava Kuopio -ohjelma

1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Työssäkäyntialueen yhteistyötä laajennetaan ja tiivistetään alueen elinvoiman vahvistamiseksi.	Tiivistetään yhteistyötä yliopiston ja muiden oppilaitosten kanssa. Palvelualueen toiminnasta tiedotetaan aktiivisesti www-sivuilla ja somessa.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt	 (etenee hitaasti tai osittain)	; Kasvava Kuopio -ohjelma

1.4. Rohkea kaupunkikehitys, elinvoimainen kaupunkikeskusta, monimuotoinen kaupunkikulttuuri

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Savilahden rakentaminen ja muut kärkihankkeet etenevät suunnitellusti.	Kansainvälinen koulutuspolku suunnitteilla.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	 (etenee hitaasti tai osittain)	; Kasvava Kuopio -ohjelma

2. HYVINVOIVA KUOPIO

2.1. Aktiivisuuteen innostava arki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
<p>Tuetaan aktiivista elämäntapaa luomalla edellytyksiä omatoimiselle aktiivisuudelle.</p> <p>Aktivoidaan erityisesti tukea tarvitsevia lapsia ja nuoria sekä ikäihmisiä liikkumaan ja harrastamaan sekä terveellisiin elämäntapoihin.</p>	<p>Toteutetaan koulutuspoliittisen ohjelman periaatteita (mm. nuorisovaltuusto, lapsiparlamentti, oppilas- ja opiskelijakunnat).</p> <p>Jatketaan olemassa olevia hyviä käytänteitä mm. varhainen puheeksiotto, Pienet lapset liikkeelle, Liikkuva koulu, Kulttuuri- ja liikuntapolku.</p> <p>Tuetaan yhteistyön lisäämistä ja osaamisen vahvistamista.</p>		<p>● (etenee suunnitellusti)</p>	<p>; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma</p>

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
<p>Lapsiperheet saavat tarvittaessa varhaista ja avoimuuden tukea.</p> <p>Kaikki peruskoulusta valmistuvat saavat jatko-opiskelupaikan.</p>	<p>Ollaan mukana Lape-hankkeessa. Tehostetaan perusopetuksen kolmiportaisen tuen toimivuutta.</p> <p>Lisätään oppilaan ohjauksen ja tuen yhteistyötä perusopetuksen, nuorisopalveluiden ja toisen asteen toimijoiden kesken.</p> <p>Pyritään lisäämään kouluun kiinnittymistä ja ehkäisemään koulupudokkuutta.</p>	<p>Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt</p>	<p>● (etenee suunnitellusti)</p>	<p>; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma</p>

2.3. Työllistyminen ja toimeentulo

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
<p>Toteutetaan aktiivisia toimenpiteitä (henkilöstöpolitiikka, hankintapolitiikka, yritysyritys, elä-</p>	<p>Työllistetään pitkäaikaistyöttömiä mahdollisuuksien mukaan.</p>	<p>Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt</p>	<p>● (etenee suunnitellusti)</p>	<p>; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma</p>

keselvittelyt jne.) pitkäaikaistyötömyyden vähentämiseksi ja työmarkkinatuen kunta-osuusmaksun pienentämiseksi.	Nuorisopalveluiden monialainen työryhmä seuraa nuorten työllistymistä ja tekee tarvittavia toimenpide-ehdotuksia.			
---	---	--	--	--

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Kehitetään uudenlaisia monipuolisia lähipalvelualueita ja lähipalvelukonsepteja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa (vrt. Männistö, Jynkkä, Kissakuusen koulu)	Palveluverkostosuunnittelussa huomioidaan palvelujen monipuolisuus ja tilojen monipuolinen ja tehokas käyttö.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti)	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
Parannetaan yleisesti Kuopion turvallisuutta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Hyödynnetään asiakas- ja asukastietoa turvallisen elinympäristön kehittämisessä.	Tavoitteena turvalliset koulumatkat yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Koulua ja koulun ympäristöä kehitetään yhteisöllisesti alueen asukkaiden ja muiden toimijoiden kanssa.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti)	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

3.1. Viisas liikkuminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Edistetään pyöräilyä ja jalankulkua sekä joukkoliikenteen käyttöä sekä kulkuneuvojen yhteiskäyttöä. Laaditaan pyöräilyn kehittämisohjelma. Kehitetään maaseutualueen liikukumismahdollisuuksia palveluihin	Ohjataan lapsia ja nuoria kulkemaan turvalliset koulumatkat kävellen tai pyöräillen. Hyödynnetään kaikissa kuljetuksissa yhteiskäyttöä.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	▼ (ei etene / ei alkanut)	; Resurssiviisas Kuopio -ohjelma

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Edistetään lähiruoan, luomun, kasvisruoan ja kasvusesonkien huomioimista elintarvikkeiden hankinnassa.	Kouluruoka on mahdollisuuksien mukaan (saatavuus, kustannus) lähi- ja luomuruokaa.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	■ (etenee hitaasti tai osittain)	; Resurssivii- sas Kuopio - ohjelma
Parannetaan tilojen monikäyttöisyyttä ja tehostetaan tilankäyttöä.	Palveluverkostosuunnittelussa huomioidaan tilojen monikäyttöisyys ja niiden tehokas käyttö.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti)	; Resurssivii- sas Kuopio - ohjelma

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Jalkautetaan uutta kaupunkistrategiaa. Tuetaan hankinta- ja omistajapolitiikalla kaupunkistrategian toteutumista.	Strategia viedään käytäntöön toimintatasolle ja johtamisjärjestelmää ja -taitoja kehitetään. Hankinnat toteutetaan hankintaohjelman mukaisesti.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti)	; Uudistuva Kuopio -oh- jelma
Kehitetään päätöksenteon avoimuutta ja viestintää.	Osallistetaan henkilöstöä, asukkaita ja asiakkaita päätöksenteon valmisteluvaiheessa. Luodaan toimintamalleja osallistamisprosessiin, koulutetaan esimiehet ja henkilöstö toimintamallin toteuttamiseen. Palvelualueen www-sivut käännetään englanniksi ja venäjäksi. Palvelualueen toiminnasta ja tapahtumista viestitään somessa.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti)	; Uudistuva Kuopio -oh- jelma
Toteutetaan henkilöstön työhyvinvointia parantavia toimenpiteitä. Henkilöstön sairauspoissaolot vähenevät 2 kalenteripäivää/henkilötyövuosi. Sairauspoissaolojen sijaisjärjestelyt turvataan.	Esimiesten/henkilöstön koulutus ja vastuutus. Työyhteisötaitojen ja työmenetelmien kehittäminen, osaamisen vahvistaminen. Poissaolojen seurannan kehittäminen ja aktiivinen varhainen puuttuminen. Vahva yhteistyö työterveyshuollon kanssa ennaltaehkäisevään toimintaan.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti)	; Uudistuva Kuopio -oh- jelma; Työhy- vinvointi- suunnitelma

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Digitalisoidaan ja sujuvoitetaan palveluprosesseja.	Kehitetään edelleen sähköisiä palveluja ja prosessien hoitamista sähköisesti. Ollaan mukana Tulevaisuuden kuntien ICT-yhteistoiminnan toteuttamishankkeessa. Toimintaa kehitetään yhteisessä kehittämissyhmässä palvelualueen ja ICT palveluntuottajan kanssa.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti)	; Uudistuva Kuopio -ohjelma
Osallistutaan maakunta- ja soteuudistuksen valmisteluun ja varaudutaan omassa toiminnassa tulevaan muutokseen, jotta muutos toteutuisi mahdollisimman sujuvasti asiakkaille ja henkilöstölle.	Ollaan mukana sote- ja maakuntauudistuksen valmistelussa (mm. maakunnallinen Lape-hanke). Valmistaudutaan tulevaisuuden kuntaan, jossa sivistys ja koulutus on keskiössä.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti)	; Uudistuva Kuopio -ohjelma
Uudistetaan ja kehitetään toimintaa mm. erilaisten kokeilujen avulla ja ottamalla käyttöön hyviä toimintatapoja.	Kehitetään toimintaympäristön ja asiakkaiden tarpeiden mukaisia toimintatapoja ja palveluita. Tuetaan koulujen kokeilukulttuuria pedagogisen kehittämisen edistäjänä.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	■ (etenee hitaasti tai osittain)	; Uudistuva Kuopio -ohjelma

4.3. Kestävä talous

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Toimitaan taloudellisesti ja parannetaan tuottavuutta, jotta kaupungin taloudellinen tulos on suunnitellun mukainen ja tasapainossa valtuustokauden aikana.	Toimitaan taloudellisesti ja tehokkaasti.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti)	; Uudistuva Kuopio -ohjelma

Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö

Opetusjohtaja Leena Auvisen katsaus ajalta 1.1. - 31.8.2018

TOIMINTA (lyhyesti)

Kevään yhteishaussa Kuopion lukioissa oli haettavana 30 aloituspaikkaa enemmän kuin aiemmin. Ensisijaisia hakijoita oli yhteensä 842, mikä on 65 enemmän kuin aloituspaikkoja. Aloituspaikkojen ja ensisijaisten hakijoiden suhdeluku on yleisesti ottaen hyvä muilta osin paitsi Juankoskella, jonne ensisijaisia hakijoita oli yksitoista. Koulutuspoliittisessa ohjelman yhteydessä on hyväksytty, että keskustan alueella lukiokoulutusta tarjotaan kahdessa kampuksessa. Lukiopalvelujen suunnittelussa tämä otetaan huomioon.

Lainsäädännön edellyttämä eri oppilaitosten ja koulutuksenjärjestäjien yhteistyö etenee suunnitellusti. Lukuvuoden 2018–2019 suunnittelu on käynnistynyt. Lukioiden kesken yhteisen kurssitarjonnan ja henkilöstöressurssin yhteissuunnittelu etenee.

Kaksoistutkinnon opiskelijoiden määrä Kuopion alueella on laskenut alle kolmen sadan opiskelijan lukuvuonna 2017–2018. Määrä on ollut aiemmin noin 350 opiskelijaa vuosittain. Vaikka opintojen rytmitystä on yritetty sovittaa ammatillisen koulutuksen muutosten myötä, opintojen yhteensovittamisen vaikeus on syynä opiskelijamäärän laskuun.

Kuopion lukioiden ja Itä-Suomen yliopiston yhteistyö on käynnistynyt ja edennyt sekä paikallisesti että valtakunnallisesti merkittävästi.

Digitaalinen ylioppilastutkinnon laajenemisen myötä kevään 2018 ylioppilaskirjoituksissa tehtiin Kuopiossa jo noin 1500 sähköistä koesuoritusta. Täydessä laajuudessa digitaalinen koe on keväällä 2019, jolloin viimeisenä aineena matematiikka tehdään sähköisenä. Kaikki järjestelyt ovat teknisesti onnistuneet erinomaisesti. Kevään kokeissa koepalvelimet virtuaalisoiittiin Kuopion lukioissa, minkä ansiosta suuretkin kirjoittajamäärät saatiin hoidettua ongelmitta. Kokeen toteutuksen yhdenmukaisuudesta on vastannut kaupungin yhteinen tv-t-koordinaattori, joka suunnitellut toteutukset yhteistyössä koulujen ja asiantuntijoiden kanssa.

Kuopio koordinoi lukioiden kehittämisverkoston Itä-Suomen alueverkostoa ja on sitä kautta aktiivisena toimijana valtakunnallisessa kehittämisverkostossa. Valtakunnallisen kehittämisverkoston toiminta on keskittynyt kevääseen 2018 ja Itä-Suomen alueverkoston toiminta painottuu vuoden 2018 syksyyn. Itä-Suomen alueverkosto on ollut kevään aikana aktiivisesti mukana kokoamassa ja tuottamassa LUKE-verkoston julkaisua, joka löytyy osoitteesta <https://opetushallitus.mobiezine.fi/zine/2/cover>

Vuonna 2016 ja 2017 aloittaneista kokeilulukioiden opiskelijoista noin 90 % valitsi kokeilutuntijaon. Kokeilutuntijako on näkynyt jonkin verran valinnoissa lähinnä luonnontieteiden lisääntymisenä ja hieman historian ja uskonnon valintojen vähentymisenä. Kokeilutuntijaon aikana opinto-ohjaukseen on resursoitu hieman enemmän, mikä näkyy kyllä ohjauksen laadussa.

ISOVERSTAS

Vuoden 2018 alusta Isoverstas ja Snellman-instituutti käynnistivät puolitoistavuotisen yhteistyökokeilun. Kokeilun tavoitteena on etsiä Isoverstaalle uusia toimintatapoja, joilla toiminnan taloudelliset edellytykset pystytään turvaamaan. Taloudellisten edellytysten turvaamiseksi Isoverstaan palvelut on tuotteistettu ja avattu myös verkoston ulkopuolisille asiakkaille. Jäsenmaksuina laskutettava summa vuonna 2018 on vähentynyt edellisistä vuosista jäsenoppilaitosten verkostosta irtisanoutumisten vuoksi. Hankerahoitusta ei ole ollut vuonna 2018

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Etenee suunnitellusti paitsi ISOverstas.

Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö

2018

1. KASVAVA KUOPIO

1.2. Vetovoimainen innovaatio- ja oppimisympäristö sekä laadukas koulutusketju

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Jatketaan tulevaisuuden kouluverkoston kehittämistä Toteutetaan koulutuspoliittista ohjelmaa.	Palveluverkoston kokonaistarkastelu on käynnistetty (varhaiskasvatuspalvelut, perusopetus- ja nuorisopalvelut ja lukiopalvelut yhdessä muiden palvelualueiden ja toimijoiden kanssa). Päätös koulutuspoliittisesta ohjelmasta on tehty ja konkreettiset tavoitteet ja mittarit on määritelty ja viety käyttösuunnitelmaan.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäällikkö	● (etenee suunnitellusti)	; Kasvava Kuopio -ohjelma

1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Työssäkäyntialueen yhteistyötä laajennetaan ja tiivistetään alueen elinvoiman vahvistamiseksi.	Tiivistetään yhteistyötä yliopiston ja muiden oppilaitosten kanssa. Aducaten ja lukiotoimen yhteistyö mahdollistaa lukiolaisille yliopistokurssien suorittamisen.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäällikkö	● (etenee suunnitellusti) Yhteistyö edennyt hyvin Itä-Suomen yliopiston kanssa ja suunnitelma yhteistyön käynnistämisestä Savonia AMK:n kanssa etenee.	; Kasvava Kuopio -ohjelma

2. HYVINVOIVA KUOPIO

2.1. Aktiivisuuteen innostava arki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Tuetaan aktiivista elämäntapaa luomalla edellytyksiä omatoimiselle aktiivisuudelle. Aktivoidaan erityisesti tukea tarvitsevia lapsia ja nuoria sekä	Toteutetaan koulutuspoliittisen ohjelman periaatteita (mm. nuorisovaltuusto, lapsiparlamentti, oppilas- ja opiskelijakunnat). Jatketaan olemassa olevia hyviä käytänteitä mm. varhainen puheeksi otto, Pienet lapset liikkeelle, Liikkuva koulu, Kulttuuri- ja liikuntapolku.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäällikkö	● (etenee suunnitellusti)	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

ikäihmisiä liikkumaan ja harrastamaan sekä terveellisiin elämäntapoihin.				
--	--	--	--	--

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Kaikki peruskoulusta valmistuvat saavat jatko-opiskelupaikan.	Lisätään oppilaan ohjauksen ja tuen yhteistyötä perusopetuksen, nuorisopalveluiden ja toisen asteen toimijoiden kesken. Lisätään lukion aloituspaikkoja ja lisäopetuspaikkoja tarpeen mukaan, tehdään yhteistyötä Sakkyn kanssa.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäällikkö	☒ (etenee suunnitellusti)	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

3.1. Viisas liikkuminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Edistetään pyöräilyä ja jalankulkua sekä joukkoliikenteen käyttöä sekä kulkuneuvojen yhteiskäyttöä. Laaditaan pyöräilyn kehittämishjelma.	Ohjataan lapsia ja nuoria kulkemaan turvalliset koulumatkat kävellen tai pyöräillen.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäällikkö	☐ (etenee hitaasti tai osittain)	; Resurssiviisas Kuopio -ohjelma

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Edistetään lähiruuan, luomun, kasvisruuan ja kasvusesonkien huomioimista elintarvikkeiden hankinnassa.	Kouluruoka on mahdollisuuksien mukaan (saatavuus, kustannus) lähi- ja luomuruokaa.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäällikkö	☐ (etenee hitaasti tai osittain)	; Resurssiviisas Kuopio -ohjelma
Parannetaan tilojen monikäyttöisyyttä ja tehostetaan tilankäyttöä.	Palveluverkostosuunnittelussa huomioidaan tilojen monikäyttöisyys ja niiden tehokas käyttö.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäällikkö	☒ (etenee suunnitellusti)	; Resurssiviisas Kuopio -ohjelma

	Lukiokoulutuksessa kehitetään opetustilojen yhteiskäyttöä erityistarpeita vaativien oppiaineiden, kuten kuvataiteen ja musiikin, osalta. Digitaalisten yo-kokeiden tilaratkaisuja suunnitellaan yhdessä kaikkien lukioiden kesken.			
--	--	--	--	--

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Jalkautetaan uutta kaupunki-strategiaa. Tuetaan hankinta- ja omistajapolitiikalla kaupunkistrategian toteutumista.	Strategia viedään käytäntöön toimintatasolle. Hankinnat toteutetaan hankintaohjelman mukaisesti. Lukioiden johtotiimit osallistuvat johtamiskoulutukseen.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäällikkö	✓ (valmis)	; Uudistuva Kuopio -ohjelma
Kehitetään päätöksenteon avoimuutta ja viestintää.	Osallistetaan henkilöstöä/asukkaita/asiakkaita päätöksenteon valmisteluvaiheessa. Luodaan toimintamalleja osallistamisprosessiin, koulutetaan esimiehet ja henkilöstö toimintamallin toteuttamiseen. Lukioiden opiskelijat osallistetaan koulun toiminnan suunnitteluun. Lukiolaisia hyödynnetään koulujen ja kaupungin markkinoinnissa.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäällikkö	■ (etenee hitaasti tai osittain)	; Uudistuva Kuopio -ohjelma
Toteutetaan henkilöstön työhyvinvointia parantavia toimenpiteitä. Henkilöstön sairauspoissaolot vähenevät 2 kalenteripäivää/henkilötyövuosi. Sairauspoissaolojen sijaisjärjestelyt turvataan.	Esimiesten/henkilöstön koulutus ja vastuutus. Työyhteisötaitojen ja työmenetelmien kehittäminen. Poissaolojen seurannan kehittäminen ja varhaisen puuttumisen malli. Vahva yhteistyö työterveyshuollon kanssa ennaltaehkäisevään toimintaan. Lukioiden johtotiimit osallistuvat johtajuuskoulutukseen. Koulujen sisäistä vertaiskoulutusta tehostetaan esimerkiksi TVT-pedagogiikan hyödyntämisessä.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäällikkö	● (etenee suunnitellusti)	; Uudistuva Kuopio -ohjelma; Työhyvinvointisuunnitelma

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Digitalisoidaan ja sujuvoitetaan palveluprosesseja.	Kehitetään edelleen sähköisiä palveluja. Ollaan mukana Tulevaisuuden kuntien ICT-yhteistoiminnan toteuttamishankkeessa. Koulupuolen toimintaa kehitetään palvelualueen ja ICT-palveluntuottajan yhteisessä kehittämissyhmässä.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäällikkö	● (etenee suunnitellusti)	; Uudistuva Kuopio -ohjelma
Uudistetaan ja kehitetään toimintaa mm. erilaisten kokeilujen avulla ja ottamalla käyttöön hyviä toimintatapoja.	Kehitetään toimintaympäristön ja asiakkaiden tarpeiden mukaisia toimintatapoja ja palveluita. Lukioissa tuetaan kokeilukulttuuria ja jaetaan hyväksi havaittuja toimintamalleja mm. lukioiden johtotiimissä sekä aine-ryhmätapaamisissa. Etä-, verkko- ja monimuoto-opetuksesta kehitetään lähiope- tuksen tukena.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäällikkö	● (etenee suunnitellusti)	; Uudistuva Kuopio -ohjelma

4.3. Kestävä talous

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Toimitaan taloudellisesti ja parannetaan tuottavuutta, jotta kaupungin taloudellinen tulos on suunnitellun mukainen ja tasapainossa valtuustokauden aikana.	Toimitaan taloudellisesti ja tehokkaasti. Lukioiden kurssitarjotintyöryhmässä pyritään optimoimaan kurssitarjonnan tarpeet ja opettajien yhteiskäyttö.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäällikkö	● (etenee suunnitellusti)	; Uudistuva Kuopio -ohjelma

Kasvun ja oppimisen tuen palvelut

Kasvatusjohtaja Juha Parkkisenniemen katsaus ajalta 1.1. - 31.8.2018

Toiminta (lyhyesti)

Kuraattori- ja psykologipalveluiden tarve on jatkanut kasvuaan. Palvelutarpeen kasvu näkyy erityisesti psykologipalveluissa, joissa tutkimusjono on kasvanut pitkäksi. Painopisteen siirtäminen ennaltaehkäisevään / yhteisölliseen työhön on ollut haastavaa.

Lape-hanke ja tulevaan sote-uudistukseen liittyvät työryhmät ovat lisääntyneet ja niihin on osallistuttu aktiivisesti. Henkilöstöä on ryhdytty kouluttamaan IPC-menetelmän käyttöön. Menetelmän vaikuttavuudesta on tutkimusnäyttöä ja sitä levitetään valtakunnallisesti opiskeluhuollon palveluihin. Kuopiolla on aiesopimus seuraaville vuosille henkilöstön kouluttamisesta kattavasti tämän menetelmän käyttöön.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Toiminta on edennyt talousarvioin raameissa, eikä poikkeamia ole.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Työntekijäresurssien ollessa kriittinen suhteessa asiakasmäärään, on riskinä työhyvinvoinnin ylläpito ja henkilöstön vaihtuvuus.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Lasten ja nuorten määrän kasvu ja asiakasmäärän kasvu aiheuttavat riskin. Yksikön työhyvinvointisuunnitelma on päivitetty ja sen toteuttamiseen pitää kiinnittää huomiota.

Tietosuojaseloste on päivitetty Auran osalta vastaamaan EU:n tietosuojasetusta.

Sote- ja maakuntauudistukseen liittyvä valmistelutyö on käynnissä ja palveluista osallistutaan eri työryhmiin. Jatkossa koordinoitua tulee vahvistaa, koska valmistelun kokonaisnäkemys on hieman sekava.

Kasvun ja oppimisen tuen palvelut

2018

2. HYVINVOIVA KUOPIO

2.1. Aktiivisuuteen innostava arki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
<p>Tuetaan aktiivista elämäntapaa luomalla edellytyksiä omatoimisuudelle.</p> <p>Aktivoidaan erityisesti tukea tarvitsevia lapsia ja nuoria sekä ikäihmisiä liikkumaan ja harrastamaan sekä terveellisiin elämäntapoihin.</p>	<p>Toteutetaan koulutuspoliittisen ohjelman periaatteita (mm. nuorisovaltuusto, lapsiparlamentti, oppilas- ja opiskelijakunnat).</p> <p>Jatketaan olemassa olevia hyviä käytänteitä mm. varhainen puheeksi otto, Pienet lapset liikkeelle, Liikkuva koulu, Kulttuuri- ja liikuntapolku.</p> <p>Kannustetaan opiskelijoita omasta hyvinvoinnistaan huolehtimiseen Tukea toiseen -sivuston ja somekanavien kautta.</p> <p>Osallistutaan koulujen ja oppilaitosten yhteisölliseen opiskeluhuoltotyöhön, jonka kautta tuetaan omatoimisuutta, aktiivisuutta ja hyvinvointia.</p> <p>Tukea toiseen -sivusto ja somekanavat käytössä suunnitellusti. Asiakasraati kutsuttu koolle.</p>	Asiakkuusjohtaja, palvelupäällikkö	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Henkilöstö osallistuu suunnitellusti koulujen yhteisöllisiin opiskelijahuoltoryhmiin.</p>	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
<p>Lapsiperheet saavat tarvittaessa varhaista ja avohuollon tukea.</p> <p>Kaikki peruskoulusta valmistuvat saavat jatko-opiskelupaikan.</p>	<p>Ollaan mukana Lape-hankkeessa. Tuetaan lapsiperheitä tarjoamalla opiskeluhuollon tukea riittävän varhain ja tekeillä yhteistyötä muun palveluverkoston kanssa. Toteutetaan ja kehitetään lasten,</p>	Asiakkuusjohtaja, palvelupäällikkö	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Osallistutaan Lape-työryhmiin ja monialaisiin verkostoihin.</p>	; Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

	<p>nuorten ja perheiden tuen prosesseja yhteistyössä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja 2. asteen koulutuksen sekä muun palveluverkoston kanssa.</p> <p>Lisätään oppilaan ohjauksen ja tuen yhteistyötä perusopetuksen, nuorisopalveluiden ja toisen asteen toimijoiden kesken.</p>			
--	--	--	--	--

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
<p>Jalkautetaan uutta kaupunkistrategiaa.</p> <p>Tuetaan hankinta- ja omistajapolitiikalla kaupunkistrategian toteuttamista.</p>	<p>Strategia viedään käytäntöön toimintatasolle.</p> <p>Hankinnat toteutetaan hankintaohjelman mukaisesti.</p>	Asiakkuusjohtaja, palvelupäällikkö	<p>● (etenee suunnitellusti) Hankintohjelma on käytössä.</p>	; Uudistuva Kuopio -ohjelma
<p>Toteutetaan henkilöstön työhyvinvointia parantavia toimenpiteitä. Henkilöstön sairauspoissaolot vähenevät 2 kalenteripäivää/henkilötyövuosi. Sairauspoissaolojen sijaissjärjestelyt turvataan.</p>	<p>Esimiesten/henkilöstön koulutus ja vastuutus. Työyhteisötaitojen ja työmenetelmien kehittäminen. Poissaolojen seurannan kehittäminen ja varhaisen puuttumisen malli. Vahva yhteistyö työterveyshuollon kanssa ennaltaehkäisevään toimintaan. Päivitetään työhyvinvointisuunnitelmat.</p>	Asiakkuusjohtaja, palvelupäällikkö	<p>● (etenee suunnitellusti) Esimiesten koulutuksiin on osallistuttu. Yksikön työhyvinvointisuunnitelma on päivitetty ja sitä toteutetaan.</p> <p>Kaupungin strategiset tavoitteet on huomioitu toimintasuunnitelmassa ja käyty käytännön toteutusta läpi henkilöstön kanssa.</p> <p>Työterveyshuollon työpaikkaselvityskäynti toteutuu lokakuussa. Henkilöstö osallistunut aktiivisesti koulutuksiin. Koulutussuunnitelman mukaisesti henkilöstölle on tarjottu menetelmäkoulutuksia sekä työhyvinvointia tukevaa koulutusta.</p>	; Uudistuva Kuopio -ohjelma; Työhyvinvointisuunnitelma

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Osallistutaan maakunta- ja soteuudistuksen valmisteluun ja varaudutaan omassa toiminnassa tulevaan muutokseen, jotta muutos toteutuisi mahdollisimman sujuvasti asiakkaille ja henkilöstölle.	Ollaan mukana sote- ja maakuntauudistuksen valmistelussa (mm. maakunnallinen Lape-hanke).	Asiakkuusjohtaja, palvelupäällikkö	● (etenee suunnitellusti) Työryhmiin on osallistuttu.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma
Uudistetaan ja kehitetään toimintaa mm. erilaisten kokeilujen avulla ja ottamalla käyttöön hyviä toimintatapoja.	Kehitetään toimintaympäristön ja asiakkaiden tarpeiden mukaisia toimintatapoja ja palveluita. Kehitetään sähköisiä palveluita.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäällikkö	● (etenee suunnitellusti) Sähköisiä välineitä on otettu käyttöön.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma

4.3. Kestävä talous

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.	Ohjelma
Toimitaan taloudellisesti ja parannetaan tuottavuutta, jotta kaupungin taloudellinen tulos on suunnitellun mukainen ja tasapainossa valtuustokauden aikana.	Toimitaan taloudellisesti ja tehokkaasti.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäällikkö	● (etenee suunnitellusti) Talousarvion toteutumaa seurataan ja toimitaan suunnitelman mukaisesti.	; Uudistuva Kuopio -ohjelma

510004 Kasvun ja oppimisen palvelualue

Toteuma: tammi-elo 2018

Tili	2017	Tot.%	2018	TA:N Tot.%	TP 2017	TA 2018	Tot.ennuste 2018	TA/Enn. erotus	TA/Enn. tot. %	Kasvu Enn./Ed.v	Kasvu %
Myyntituotot	2 280 701	59,8	1 960 876	51,6	3 810 745	3 803 538	3 692 907	-110 631	97,1	-117 837	-3,1
Maksutuotot	4 322 528	63,4	3 182 038	56,9	6 822 826	5 590 038	5 707 654	117 616	102,1	-1 115 173	-16,3
Tuet ja avustukset	2 082 212	86,4	2 705 341	117,1	2 411 101	2 310 099	2 348 035	37 936	101,6	-63 067	-2,6
Vuokratuotot	232 419	67,2	239 386	69,2	345 674	345 900	347 226	1 326	100,4	1 552	0,4
Muut tuotot	21 520	73,8	139 166	533,2	29 144	26 100	55 009	28 909	210,8	25 865	88,7
Muut toimintatuotot	21 520	73,8	139 166	533,2	29 144	26 100	55 009	28 909	210,8	25 865	88,7
Toimintatuotot	8 939 378	66,6	8 226 807	68,1	13 419 490	12 075 675	12 150 831	75 156	100,6	-1 268 659	-9,5
Palkat ja oikaisuerät	-59 010 278	66,8	-60 284 708	67,7	-88 317 879	-89 064 199	-91 710 798	-2 646 599	103,0	-3 392 919	3,8
Muut henkilösivukulut	-2 926 225	66,8	-2 424 942	67,4	-4 383 596	-3 598 674	-3 692 975	-94 301	102,6	690 621	-15,8
Eläkekulut	-11 719 695	66,8	-11 817 728	67,6	-17 550 206	-17 493 133	-17 933 668	-440 535	102,5	-383 461	2,2
Henkilöstökulut	-73 656 198	66,8	-74 527 378	67,7	-110 251 681	-110 156 006	-113 337 440	-3 181 434	102,9	-3 085 759	2,8
Asiakaspalvelujen ostot	-2 732 055	59,1	-2 582 243	56,0	-4 620 150	-4 609 700	-4 606 681	3 019	99,9	13 469	-0,3
Muiden palvelujen ostot	-16 300 377	61,9	-16 695 483	61,4	-26 349 340	-27 184 776	-27 019 311	165 465	99,4	-669 971	2,5
Palvelujen ostot	-19 032 432	61,5	-19 277 726	60,6	-30 969 490	-31 794 476	-31 625 992	168 484	99,5	-656 502	2,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 795 454	65,3	-1 906 721	71,2	-2 747 763	-2 676 551	-2 691 173	-14 622	100,5	56 590	-2,1
Avustukset	-8 279 531	62,3	-9 582 040	62,4	-13 290 716	-15 354 460	-15 479 815	-125 355	100,8	-2 189 099	16,5
Muut vuokratulot	-112 277	67,4	-117 212	88,6	-166 609	-132 357	-165 651	-33 294	125,2	957	-0,6
Sisäiset vuokratulot	-26 701 265	66,0	-27 826 031	66,0	-40 453 229	-42 134 722	-42 015 652	119 070	99,7	-1 562 422	3,9
Vuokratulot	-26 813 543	66,0	-27 943 243	66,1	-40 619 838	-42 267 079	-42 181 303	85 776	99,8	-1 561 465	3,8
Muut kulut	-136 517	71,3	-97 756	41,7	-191 444	-234 160	-162 056	72 104	69,2	29 388	-15,4
Muut toimintakulut	-136 517	71,3	-97 756	41,7	-191 444	-234 160	-162 056	72 104	69,2	29 388	-15,4
Toimintakulut	-129 713 674	65,5	-133 334 864	65,8	-198 070 932	-202 482 732	-205 477 780	-2 995 048	101,5	-7 406 847	3,7
Toimintakate	-120 774 296	65,4	-125 108 058	65,7	-184 651 442	-190 407 057	-193 326 949	-2 919 892	101,5	-8 675 507	4,7

TOIMINTA JA TALOUS - TOIMINTA JA TALOUS JA KORJAAVAT TOIMENPITEET

Kasvun ja oppimisen palvelualueen toimintakate ennustetaan ylittyvän n. 2,9 M€ (101,5 %).

Ylityksestä suurin osa (n. 2 M€) koostuu 1.5.2018 voimaan tulleista palkankorotuksista (0,97 M€), tammikuussa 2019 maksettavasta kertaerästä, joka kirjataan vuodelle 2018 (0,78 M€) sekä varhaiskasvatukseen asetetun sairauspoissaolojen vähentämistavoitteen toteutumatta jäämisestä (0,26 M€). Varhaiskasvatuspalvelujen sairauspoissaolojen määrä on kasvanut edelliseen vuoteen vastaavaan ajankohtaan verrattuna 1,6 kal.pv/htv.

Varhaiskasvatuksen toimintakate ylittää talousarvion em. tekijöiden lisäksi n. 1,2 M€ ja vastaavasti koulukuljetussopimuksen kustannukset alittuvat alustavan tiedon mukaan n. 0,3 M€.

Varhaiskasvatuksen ylitys johtuu uusien päiväkotiryhmien perustamisista kesken vuotta, joita ei oltu budjetoitu.

TALOUSARVION PITÄVYYS - TALOUSARVION PITÄVYYTEEN LIITTYVÄT RISKIT

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen ennustetta tarkennetaan, kun nähdään alkavan syksyn lopulliset lapsi- ja oppilasmäärätiedot sekä niiden vaikutukset toimintakuluihin.

PALVELUJEN OSTOT - PALVELUJEN OSTOJEN JA HENKILÖTYÖVUOSIEN KEHITTYMINEN

Henkilötyövuosien määrässä (1604,6) on tapahtunut kasvua verrattuna edelliseen vuoteen 13,4 htv:

- varhaiskasvatuspalvelut +11,4 htv
- perusopetus- ja nuorisopalvelut +1,8 htv
- lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyö -0,1 htv
- kasvun ja oppimisen tuen palvelut +1,6 htv
- tukipalvelut -1,1 htv

Investointiosan seuranta 31.8.2018 ja ennuste vuodelle 2018

TA 2018 (1 000 €)	TOT 31.8. (1 000 €)	ENN 2018 (1 000 €)
----------------------	------------------------	-----------------------

KONEET JA KALUSTO

Kasvun ja oppimisen lautakunta (bruttositova)

Tulot	0	0	0
Menot	-1 490	-925	-1 490
Netto	-1 490	-925	-1 490

- Kasvun ja oppimisen palvelualueen kalustohankintoihin, mm. Karttulan uuden yhtenäiskoulun ja päiväkodin kalustaminen ja varustaminen, Juankosken, Maaningan ja Tuomikujan uuden päiväkodin kalustaminen ja varustaminen, oppimisympäristön kehittäminen uuden opetussuunnitelman (OPS2016) tavoitteiden mukaisesti, työympäristöjen ergonomian parantaminen, vanhentuneen opetuskaluston ja -varusteiden uusiminen sekä AV-laitteiston uusiminen sekä päiväkotien vanhentuneen kaluston uusiminen.

Toteuma ja poikkeamat:

Toteutumaennuste on talousarvion mukainen.

Mittaristo 2018

Kasvun ja oppimisen palvelualue

Avainprosessi: Varhaiskasvatuspalvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2016	TP 2017	KS 2018	Ennuste 2018
Kunnallinen päiväkotihoido	Lasten määrä *)	3 938	4 099	4 116	4 138
	Päiväkotien täyttöaste				
	- haja-asutusalueen täyttöaste	85	92	90	96
	- taajama-alueen täyttöaste	97	96	97	98
	Bruttokustannus €/lapsi	-12 826	-12 719	-13 212	-13 273
	Nettokustannus €/lapsi	-11 381	-11 327	-12 275	-12 104
	Päivähoidon tilojen määrä m ²	38 977	-41 619	41 838	43 002
	Tilojen määrä m ² /lapsi	10	10	10	10
Yksityinen päiväkotihoido	Lasten määrä	787	934	1 173	1 139
	Nettokustannus €/lapsi	-8 335	-8 588	-8 705	-9 611
Kunnallinen perhepäivähoito	Lasten määrä *)	483	493	470	474
	Bruttokustannus €/lapsi	-11 316	-11 357	-11 717	-11 551
	Nettokustannus €/lapsi	-9 737	-9 867	-10 742	-10 374
Yksityinen perhepäivähoito	Lasten määrä	74	68	70	62
	Nettokustannus €/lapsi	-5 972	-5 707	-5 874	-5 472
Hoidossa olevien lasten määrä yhteensä		5 282	5 594	5 829	5 813
Varhaiskasvatuksen osallistumis-% (0-6 v)		62,83	64,20	66,35	66,06
Avoimet varhaiskasvatuspaikat	Lasten määrä	730	665	750	650
	Bruttokustannus €/lapsi	-1 069	-1 177	-1 100	-1 271
Kotihoidon ja yks. hoidon tuki Kelalle	Lasten määrä	1 770	1 778	1 700	1 633
	Nettokustannus €/lapsi	-3 128	-3 111	-2 930	-3 092

Lasten määrä on kuukausittain hoidossa olevien lasten keskiarvo.

Kunnallisen ja yksityisen päivähoidon hintoja verrattaessa on otettava huomioon, että kunnallisen hoidon hintaan kuuluu palvelualuekokonaisuuden suunnittelu- ja hallintokustannukset, vuoro- ja iltahoito, loma-aikainen hoito, järjestämisvelvoitteen täyttäminen sekä erityistä tukea tarvitsevien lasten tukipalvelut, joita yksityisellä palveluntuottajalla ei ole.

Kunnallisen päiväkotihoidon ja yksityisen päiväkotihoidon €/lapsi kustannus sisältää myös esiopetuksen.

Avainprosessi: Perusopetus- ja nuorisopalvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2016	TP 2017	KS 2018	Ennuste 2018
Perusopetus	Oppilasmäärä 20.9.	9 920	10 438	10 590	10 602
	Erityisen tuen oppilaiden osuus oppilasmäärästä % *	5,8 %	6,0 %	6,0 %	6,0 %
	Luokkamuotoisen erityisopetuksen oppilaiden osuus koko oppilasmäärästä % *	3,8 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %
	Bruttokustannus €/oppilas, kaikki vuosiluokat	-9 301	-9 230	-9 314	-9 300
	Nettokustannus €/oppilas, vähennetty hankerahoitus	-9 096	-9 127	-9 154	-9 200
	Opetusryhmän keskikoko 1-6 luokilla *	17,3	17,6	17,2	17,2
	Opetusryhmän keskikoko 7-9 luokilla *	18,0	19,1	18,3	18,3
	Yleisopetuksen tuntimäärä/oppilas *	1,73	1,77	1,72	1,72
	Perusopetuksen tilojen määrä m ²	132 922	137 222	133 420	134 916
	Tilojen määrä m ² /oppilas	13	13	13	13
Nuorisopalvelut	Asiakaskäyntien lukumäärä	210 454	213 000	215 000	210 000
	Suunnitelmallisesti tuettujen nuorten määrä	193	200	400	200
	Bruttokustannus €/asiakaskäynti	-16	-16	-16	-16
	Nuorisopalveluiden tilojen määrä m ²	9 364	9 281	9 042	9 042

Perusopetuksen bruttokustannuksissa ei ole huomioitu kotikuntakorvausmenoja.

* Tunnusluvut on otettu Kouluikkunan tiedoista. Ryhmäkokolaskennassa on otettu huomioon joissakin aineissa käytettävät jako- ja hanketunnit, jotka pienentävät varsinaisia luokkakokoja. Kuopion kouluverkko on alueellisesti laaja ja oppilasmäärissä on alueittain suuria eroja, minkä vuoksi myös opetusryhmien koko vaihtelee alueellisesti.

Avainprosessi: Lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyön palvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2016	TP 2017	KS 2018	Ennuste 2018
Lukiokoulutus	Valtionosuuteen oikeuttava painotettu opiskelijamäärä	2 399	2 431	2 446	2 489
	Kahden tutkinnon koulutuksen opisk.määrä	250	236	210	200
	Peruskoulun päättäneiden lukiokoulutukseen hakevien määrä (%)	53 %	53 %	53 %	61 %
	Peruskoulun päättäneiden lukiokoulutukseen päässeiden määrä (%)	50 %	52 %	52 %	53 %
	Vieraskuntalaisten osuus lukion aloittaneista (%)	28 %	25 %	25 %	22 %
	Ensisijaisten hakijoiden määrä/lukioiden aloituspaikat	112	122	110	108
	Päivälukion kaikkien kurssien lukumäärä	2 390	2 390	2 390	2 390
	Bruttokustannus €/opiskelija, kaikki vuosikurssit *	-6 840	-7 099	-7 153	-7 061
	Lukioiden tilojen määrä m ²	18 925	19 708	19 346	19 346
	Tilojen määrä m ² /opiskelija	8	8	8	8

Avainprosessi: Kasvun ja oppimisen tuen palvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2016	TP 2017	KS 2018	Ennuste 2018
Koulupsykologi-palvelut	Koulupsykologipalveluja käyttävien asiakkaiden määrä oppilasmäärästä (0-10 luokkalaiset)	9 %	10 %	8 %	10 %
	Oppilaita/koulupsykologi	1 222	1 179	1 222	1 227
	Koulupsykologipalveluja käyttävien asiakkaiden määrä lukion opiskelijamäärästä	11 %	13 %	10 %	12 %
	Lukion opiskelijoita/psykologi	1 698	1 541	1 698	1 185
	Psykologipalveluja käyttävien asiakkaiden määrä 2. asteen ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärästä	8 %	9 %	8 %	9 %
	Ammatillisen koulutuksen opiskelijoita/psykologi	1 543	1 428	1 534	1 200
Koulukuraattori-palvelut	Koulukuraattoripalveluja käyttävien asiakkaiden määrä oppilasmäärästä (0-10 luokkalaiset)	9 %	10 %	9 %	10 %
	Oppilaita/koulukuraattori	1 265	1 231	1 265	1 231
	Kuraattorin palveluja käyttävien asiakkaiden määrä lukion opiskelijamäärästä	6 %	7 %	5 %	6 %
	Lukion opiskelijoita/kuraattori	2 122	1 401	2 122	1 185
	Kuraattorin palveluja käyttävien asiakkaiden määrä 2. asteen ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärästä	13 %	14 %	11 %	13 %
	Ammatillisen koulutuksen opiskelijoita/kuraattori	1 158	1 187	1 158	1 071

Kasvun ja oppimisen palvelualue	TP 2016	TP 2017	KS 2018	Ennuste 2018	
Henkilöstömittarit					
	Kokonaistyöaika (ilman työllistämistä)	2 309	2 406	2 403	2 403
	Sairauspoissaolot kalenteripv / htv	15,9	15,3	13	15

Sairauspoissaolot/htv, Kasvun ja oppimisen palvelualue

Sairauspoissaolojen määrä kuukausittain/htv päivitetty 18.9.2018	1.1.-31.8. 2017	1.1.-31.8. 2018	Muutos
Varhaiskasvatuspalvelut	18,1	19,7	1,6
Perusopetuspalvelut	14,0	11,6	-2,4
Nuorisopalvelut	20,0	20,6	0,6
Lukiopalvelut	8,6	4,2	-4,4
Toisen asteen yhteistyö	0,6	0,0	-0,6
Kasvun ja oppimisen tuen palvelut	4,5	8,8	4,3
Tukipalvelut	5,4	15,7	10,3
Kasvun ja oppimisen palvelualue	15,4	14,9	-0,5